

БИБЛИОГРАФИЯ НА БЪЛГАРСКАТА АНТРОПОНИМИЯ

Николай Ковачев

Навярно наченките на антропонимичната ни система се крият още в праславянската епоха, "когато праславянският е представлявал един архаичен индоевропейски език" (Вл. Георгиев). Още по-точно – във времето на славянската племенна общност, когато тя се диференцира в три племенни обединения: венети, анти и склавени, последните представители на южнославянските племена покъсно към V век. Първите писмени извори на византийски летописци донасят до нас и отделни южнославянски лични имена на вождове от VI–VII век, когато български славянски племена трайно се заселват на Балканите в Мизия, Тракия и Македония и възниква и се утвърждава Първата българска държава. Първоначално антропонимичната ни система е еднокомпонентна от лични имена и постепенно преминава към двукомпонентна – лично + бащино или прякорно име. Последният ѝ вариант трае през цялото Средновековие и през османското владичество до нашето Възраждане. Борбите на нашия народ за просветна и църковна независимост повишават националното му съзнание, а с това и стремежа му към народни български имена и към развитие на трикомпонентна именна система: лично, бащино и фамилно име. Тази система след Освобождението бива законово утвърдена за официална.

Интересът към личноименната система след Освобождението се засилва и особено след първите четири десетилетки на нашия век със създаване на секция "Българска ономастика" при Института за български език на БАН и с подготовката на необходимите ономастични специалисти. Повечето от статиите и студиите по антропонимия намират място в нашите езиковедски и филологически издания и списания: "Български език", "Език и литература", "Съпоставително езикознание", "Балканско езикознание", "Известия на Института за български език"; отделни популярни статии излизат и в редица столични и местни окръжни, околийски и градски вестници. Една част са малко известни или са труднодостъпни за

нашите специалисти и краеведи. Поради това Центърът по българска ономастика при Великотърновския университет подготви сборник "Разговор за нашите лични имена", който съдържа 110 печатани вече статии от 63 автори и се дият възможности за издаването му.

Част от антропонимичната ни библиография е пръсната в отделни годишници и книжки на "Български език", а по-цялостно е представена в двата тома "Библиография на българската ономастика 1940 – 1970" (С., 1980 г.) на *Ив. Дурданов* и *Ст. Андреева* и "Библиография на българската ономастика 1971 – 1980" (Велико Търново, 1993 г.) на *А. Чолева*, *НБечева*, *Р. Кокаличева* и *Л. Лазарова*.